

نیت در رمضان

امین الدین

«سعیدی سعید افغانی»

نیت در رمضان

تتبع ونگارش :

امین الدین « سعیدی-سعید افغانی »
مدیر مرکز مطالعات ستراتژیکی افغان
ومسؤل مرکز فرهنگي د حق لاره- جرمني

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قبول وصحت اعمال با نیت است

خواننده محترم !

قاعده و فورمول کلی و اساسی در دین مقدس اسلام و بخصوص اعمال عبادی همین است که : « إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ أَمْرٍ مَا نَوَى » « قبول وصحت اعمال با نیت است ، پذیرش و پاداش هر عمل بستگی به نیت آن دارد »
معنای نیت اراده کردن در قلب میباشد .

در (آیه 88 و 89 سوره شعراء) پروردگار با عظمت ما میفرماید : « يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَ لَا بَنُونَ * إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ » (در آن روز که مال و فرزندان سودی نمی‌بخشد، مگر کسی که با قلب سلیم به پیشگاه پروردگار آید)
قبل از همه باید گفت ، روزه بدون نیت درست نمی‌باشد. روزه دار باید در شب (آغاز از غروب آفتاب الی طلوع آفتاب یا فجر) نیت روزه را بعمل آرد.
طوری‌که گفتیم نیت به معنی قصد قلبی است و ضروری نیست که الفاظ نیت به زبان آورده شود. محل نیت همان قلب است .

تجدید همه روزه نیت :

نیت روزه میشود از آغاز شهر رمضان آغاز والی اخیر ماه رمضان ادامه یابد. و ضرورت به تجدید همه روزه آن نیست. ولی اگر روزه به اثریکی از عذرهای شرعی مقطوع گردد ضرورت است که به آغاز دوباره نیت روزه نیز تجدید بعمل آید.

خواننده محترم !

همینکه روزه دار برای خوردن پسی شبی (سحری) بیدار می‌شود و سحری می‌خورد ، این بدین معنی است که این شخصی قصد و نیت روزه گرفتن را کرده است ، و در این هیچ جای شکی نیست که هر عاقلی کار را با اختیار خود انجام می‌دهد . ممکن نیست که آنرا انجام دهد و اراده نکند و اراده همان نیت است ، پس انسان در آخر شب فقط بخاطر روزه گرفتن بیدار می‌شود و سحری می‌خورد و اگر نیتش فقط غذا خوردن باشد معمولاً از عادت نیست که در آخر شب غذا خورده شود پس این غذا خوردن در آخر شب همان نیت کردن است .
ولی سوالی اینجا مطرح می‌شود که در صورتی در نظر گرفته شود شخصی قبل از غروب آفتاب بخوابد و همچنان خواب بماند و کسی او را تا اذان صبح روز بعد بیدار نکرده باشد پس او در این حال در شب برای روز بعد نیت نکرده است پس آیا بگوییم روزه روز بعدش روزه صحیحی است بنابر نیت گذشته اش یا بگوییم که روزه اش صحیح نیست بخاطر اینکه قصد روزه آن روز را در آن شب نکرده است؟

در جواب می‌گوییم روزه اش صحیح است طوری که در فوق هم یاد آور شدیم ، قول راجح اینست که نیت روزه ماه رمضان در اول آن کافی است و تجدید نیت برای همه روزها لازم و ضروری نیست، مگر اینکه سببی یافت شود که روزه شکستن را مباح کند و شخص به دلیل آن سبب روزه اش را در اوایل ماه می‌خورد ، در این حالت لازم است که برای روزه گرفتن نیت جدیدی بیاورد .

یادداشت :

اگر قرار باشد که روزه دار نیت را می‌خواهد هر روز تجدید کند ، پس لازم است ، نیت قبل از طلوع فجر مطابق حدیث که از حفصه روایت گردیده که پیامبر صلی الله علیه وسلم فرموده است :

« من لم یجمع الصیام قبل الفجر فلا صیام له » (کسی که قبل از طلوع فجر نیت روزه نکند روزه اش صحیح نیست) . (صحیح مسلم : (صفحه ج 6538)، د (7/122/2437)، ترمیزی (2/116/726)، نسایی (4/196).

زبان نیت :

روزه دار می‌تواند به هر زبان و لسان که برای اش ممکن و آسان باشد ، می‌تواند نیت روزه خویش را بجاء آورد . قابل تذکر است که : نیت تنها به الفاظی عربی شرط نیست .

اگر شخصی در شب نیت میکند بگوید :

« **وَبِصَوْمِ غَدٍ نَوَيْتُ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ** » (ومن نیت کردم برای فردا روزه ماه مبارک رمضان را) .

و اگر شخصی در روز نیت میکند بگوید : « **نَوَيْتُ وَبِصَوْمِ الْيَوْمِ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ** » (من نیت کردم برای امروز روزه ماه مبارک رمضان را) . برای مسافر ضرور است که در رمضان نیت کدام روز و واجب را ننماید ، اگر نیت روز و فرض رمضان را کند یا نیت روز و نفلی را در هر صورت درست است .

کسیکه روز و قضای رمضان المبارک را میگیرد ، ضرور است که بطور معین نیت روز و فرض را بنماید .

اگر شخصی در شب نیت روزه را فراموش کند و در روز بیادش آید باید گفت که در سه نوع روزه نیت کردن تا قبل از زوال آفتاب صحیح میباشد که عبات اند از :

« روزه رمضان المبارک ، روزه های نذر که روز یا تاریخ آن معین گردیده باشد ، روزه نفلی » .

در چهار نوع روزه نیت کردن از غروب آفتاب تا طلوع صبح صادق ضرور بوده و پس از طلوع صبح صادق نیت کردن کافی نمی‌باشد و این روزه ها عبارت اند از :

« روزه قضایی رمضان المبارک ، روزه های نذری که روز و تاریخ آن معین نشده باشد ، روزه های كفاره ، روزه های قضایی روز و نفلی که پس از آغاز به علتی فاسد شده باشد. »

اگر شخصی در شب بنا بر دلیلی اراده روزه گرفتن را نداشته و در صبح هم به فکر روزه نگرفتن باشد، سپس قبل از زوال آفتاب فکر کند ترك روزه رمضان درست نیست و گناه دارد و نیت کند روزه اش صحیح میباشد، اما اگر چیزی خورده باشد ضرورت به نیت نمی افتد.

پایان